

Kunst en cultuur als reflectiemomenten van het leven

Interview met practor burgerschap

Chris Holman is sinds december 2016 practor burgerschap bij ROC Noorderpoort, vestiging Stadskanaal. Dit ROC vindt burgerschaps- en persoonlijke vorming net zo belangrijk als beroepsontwikkeling. In zijn practorale rede maakt Chris, die naast burgerschap ook muziek, drama en Nederlands doceert, de verbinding tussen burgerschap en kunst en cultuur.

Een practoraat is een expertise-centrum dat wordt geleid door een practor. Je kunt het vergelijken met een lectoraat in het hbo-onderwijs. De belangrijkste opdracht van een practoraat is om inhoudelijke vernieuwing van het onderwijs te stimuleren. Denk daarbij aan toepassingsgericht onderzoek, scholing en professionalisering van docenten en gerichte onderwijsinterventies.

Het practoraat burgerschap

Het practoraat burgerschap van ROC Noorderpoort Stadskanaal bestaat uit een practor, een kenniskring met studenten, docenten en externe experts. Chris vertelt over de kenniskring die voortkwam uit een ontwikkelgroep van docenten

burgerschap van verschillende vestigingen van ROC Noorderpoort. Het doel van de kenniskring is informeren, inspireren en het verder ontwikkelen van burgerschaps-onderwijs. Chris: "In elk overleg van de Ontwikkelgroep nodigen we organisaties uit om iets te komen vertellen, bijvoorbeeld de DebatUnie en VluchtelingenWerk Noord-Nederland. Of Theatergroep Traxx uit Groningen die vertelt over hun voorstelling; een mooi voorbeeld van wat kunst en cultuur kan doen met jou als mens."

Het doel van het practoraat

Het practoraat burgerschap wil een bijdrage leveren aan een betere positie van het burgerschaps-onderwijs

‘BURGERSCHAP IS OOK DAT STUDENTEN EEN THEATER VANBINNEN ZIEN. VEEL STUDENTEN ZIJN NOG NOOIT IN EEN THEATER GEWEEST.’

in het mbo. Al sinds 2006 hebben scholen de wettelijke opdracht tot burgerschapsvorming. Kennis over de invulling en het effect van burgerschapsonderwijs in het mbo ontbreekt echter en men twijfelt aan het niveau van de burgerschapscompetenties van studenten die de opleiding verlaten.

Kunst en cultuur bij burgerschap

Al 7 jaar bestaat het burgerschapspoorproject StArtshot op locatie in Stadskanaal. Chris: “Vier keer per jaar worden kunst, cultuur en sport ingezet om de studenten burgerschapscompetenties aan te leren. Verdieping wordt bereikt door een goede voorbereiding met lesbrieven en een nieuwsbrief waarin we de studenten uitleggen wat er gebeurt op de StArtshotdag. Maar ook door uitgebreide nazorg in de vorm van gesprekken. Het werkt net als een

sportdag. De studenten gaan met hun mentor en eigen docenten de boer op. Dat geeft een veilig gevoel. We halen theatergezelschappen in huis, gaan op excursie naar het gemeentehuis, er worden workshops gevolgd of we gaan naar de film. Ook vertellen vluchtelingen hier hun verhaal. Dat is dan geen kunst, maar het is wel cultuur. Bovendien halen we muziekvoorstellingen van andere culturen in huis.”

Theater als verbeelding van de werkelijkheid

Chris: “Burgerschap is ook dat studenten een theater vanbinnen zien. Veel studenten zijn nog nooit in een theater geweest. Zij leren dat er gedragsregels gelden in een theater. Een theater hoeft niet elitair te zijn. Een theater is van oudsher van en voor het volk.

CHRIS HOLMAN, ROC NOORDERPOORT

‘WEES NIET BENAUWD OM FOUTEN TE MAKEN. STEEK JE NEK UIT EN DURF!’

Theater is de verbeelding van de werkelijkheid en een toneelstuk een reflectiemoment van het leven. Thema's als gezond leven, de Tweede Wereldoorlog (en wat dat met mensen doet) en rouwverwerking sluiten mooi aan bij het vak burgerschap."

Zo zagen de studenten een theatervoorstelling over rouwverwerking van Theater Traxx. Chris: "Er gebeurt van alles in de voorstelling: een auto knalt tegen een boom en iemand overlijdt. Zeer confronterende beelden. In het nagesprek komen vervolgens verhalen los van studenten die ook verdriet hebben omdat bijvoorbeeld hun verkering uit is of omdat hun hond dood is. Bij de sector Welzijn praten studenten wel over dergelijke ervaringen omdat zij in hun stages en latere werk te maken krijgen met rouw, maar techniekstudenten doen dit meestal niet. Door de voorstelling komen de studenten los. De eigen docenten zijn er altijd bij zodat ze de studenten nazorg kunnen bieden."

Bezinning in Bergen-Belsen

Chris: "Op 4 mei gingen we naar Bergen-Belsen. Gevangenen maakten prachtige tekeningen om te overleven. Dat ligt allemaal in de vitrines in het bijbehorende museum. In Bergen-Belsen kom je tot bezinning. Je realiseert je dat de Tweede Wereldoorlog een gat geslagen heeft in de geschiedenis van de mensheid. De studenten waren onder de indruk. Eén jongen zei: 'Ik weet nu dat 5 mei zonder 4 mei geen bestaansrecht heeft: eerst herdenken, dán pas naar het festival!'"

Meezingfestival

Chris: "We hebben het Noorderpoort Meezingfestival georganiseerd. Een festival waarin koren van Stichting Musa uit Musselkanaal (waar hij dirigent is, red.) samen met de studenten gedeelten uit *Die Zauberflöte* zongen met begeleiding van het Veenkoloniaal Symfonie Orkest.

Jambo Africa, een slagwerk- en dansgezelschap, was ook aanwezig. Zij bedankten hun voorouders: dat is natuurlijk allemaal burgerschap. Na afloop gingen de studenten met de slagwerkers en dansers in gesprek."

Tips

Chris: "Zorg voor enthousiaste mensen die alles regelen. Mensen die affiniteit met kunst en cultuur hebben, maar het ook leuk vinden om op te voeren. Bij voorstellingen rooster ik altijd jongens en meiden door elkaar. Dat geeft een betere dynamiek. De docenten verspreiden zich door de zaal. Van hen wordt verwacht dat zij de studenten aanspreken op hun gedrag, want ook dat hoort bij burgerschap."

En de laatste tip:

'KOM MAAR EENS
KIJKEN BIJ ONS!'